

Т.Ю. ЧЕРНОВА, І.С. ГОЛЯД, О.А.ТІЩУК

ПЕДАГОГІЧНИЙ КОУЧИНГ

За загальною редакцією Д.Е. Кільдерова

Київ
2016

УДК 378.147 (075)

ББК 74.58

П 24

Рецензенти:

М.С. Корець – д. пед. н., професор, директор Інженерно-педагогічного інституту Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова;

Л.Л. Сушенцева – д. пед. н., професор кафедри педагогіки та соціального управління Національного університету «Львівська політехніка».

Рекмендовано Вченою радою

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

(протокол № 11 від 23.02.2016 р.)

Педагогічний коучинг : навч.-метод. посіб. / Т. Ю. Чернова, І. С. Голянд, О. А. Тіщук // [за заг. редакцією Д.Е. Кільдерова]. – Київ: 2016. – 166 с.

У навчально-методичному посібнику подано матеріали з дисципліни «Педагогічний коучинг», як технології розвитку професійної компетентності педагога. Розкрито суть, завдання, принципи, методи, техніки та інструменти педагогічного коучингу, які формують у спеціалістів професійні знання, вміння, навички, готовність до діяльності в умовах ринкових відносин та децентралізації освіти. Дисципліна «Педагогічний коучинг» сприяє формуванню коучингової компетентності педагога та його ефективній діяльності у навчальному закладі.

Для студентів вищих навчальних закладів професійного й технологічного напрямів, викладачів, інженерно-педагогічних навчальних закладів, закладів системи післядипломної педагогічної освіти.

ISBN

УДК 378.147 (075)

ЗМІСТ

Передмова		4
Розділ І.	Коучингова компетентність	8
1.1.	Філософія педагогічного коучингу	8
1.2.	Розвиток коучингової компетентності педагога	22
1.3.	Ключові та професійні компетенції у педагогічному коучингу	40
1.4.	Модель педагогічного коучингу	57
Розділ ІІ.	Техніки та інструменти педагогічного коучингу	70
2.1.	Діагностичне моделювання у педагогічному коучингу	70
2.2.	Невербальні і вербальні інструменти педагогічного коучингу	91
2.3.	Педагогічні умови розвитку коучингової компетентності педагога в управлінні колективом	105
2.4.	Базові моделі коучингової взаємодії прийняття ефективних рішень	115
2.5.	Алгоритм прийняття ефективних рішень	123
Розділ ІІІ.	Підготовка та проведення педагогічних коуч-сесій	129
3.1.	Розроблення і дотримання ефективного плану досягнення результатів у коучинговій взаємодії	129
3.2.	Викоритання коучингових інструментів під час навчальних занять	135

3.3.	Перевірка результатів коучингової взаємодії.	146
Глосарій		152
Література		165

ПЕРЕДМОВА

Одна з найгрубіших помилок вважати, що педагогіка є наукою про дитину, а не про людину. Дітей немає є люди, але з іншим масштабом понять, іншим запасом досвіду, іншими потягами, іншою грою почуттів ...

*Януш Корчак, видатний
вчитель, лікар,
педагог, письменник*

Трансформаційні та глобалізаційні процеси, які відбуваються у суспільстві не можуть не впливати на зміни, які вимагають нових підходів до вирішення проблем підготовки та підвищення кваліфікації педагогів в освітніх установах.

Одним з важливих та інноваційних підходів у формуванні та розвитку професійної компетентності педагогічних працівників є коучинговий. Він повністю відповідає сучасним вимогам української освіти, а необхідність вивчення педагогічного коучингу в освітніх закладах зумовлена наступними обставинами:

- складністю завдань, які стоять сьогодні перед педагогами й освітніми установами;
- динамічністю і різноманітністю завдань, які неможливо розв'язати традиційними шляхами;

- високою конкуренцією на ринку освітніх послуг між різними організаціями і установами, які потребують створення нових освітніх програм, зміни контексту навчального матеріалу, підвищення кваліфікації педагогічних працівників та ін.

Метою навчальної дисципліни «Педагогічний коучинг» є: ознайомлення студентів і педагогів з теоретичними основами, методами та техніками педагогічного коучингу, формування навиків побудови ефективних партнерських коучингових відносин у суб'єкт-суб'єктній взаємодії. Це допоможе їм самостійно обирати техніки педагогічного коучингу і досягати успішних результатів у професійній діяльності та покращувати якість життя.

Завданнями дисципліни є: ознайомлення з теоретичними основами, поняттями, категоріями та моделями педагогічного коучингу; формування навиків побудови ефективних партнерських коучингових відносин у суб'єкт-суб'єктній взаємодії та здатності до творчого пошуку напрямів удосконалення професійної діяльності.

У навчально-методичному посібнику подаються три розділи педагогічного коучингу: коучингова компетентність, техніки та інструменти педагогічного коучингу, підготовка та проведення педагогічних коуч-сесій.

Коучингова компетентність – це складова професійної компетентності педагога, яка сприяє його активній та усвідомленій особистісно-орієнтовній позиції у коучинговій взаємодії з суб'єктами освітнього процесу.

Техніки та інструменти педагогічного коучингу орієнтують педагога на самостійний вибір стилю навчання, який сприяє ефективній професійній діяльності, безперервному співробітництву, покращенню якості життя.

Навчальною програмою дисципліни «Педагогічний коучинг»

передбачено підготовку та проведення педагогічних коуч-сесій. Це активна форма навчання, спрямована на особистісну підтримку професійної діяльності педагога.

Кожна тема розділу закінчується питаннями і завданнями для самоконтролю. В кінці посібника подано глосарій, що включає терміни в межах поданого матеріалу.

Педагогічний коучинг – це технологія постійного вдосконалення професіоналізму педагогічного працівника, що сприяє ефективній партнерській взаємодії суб'єктів навчального процесу, спрямована на досягнення ними цілей, забезпечення самостійності та ефективності в прийнятті рішень особистісного та професійного характеру.

Звичайно, немає і не може бути остаточно правильних рішень, як і універсальних ліків від помилок на всі випадки життя. Але знання основ педагогічного коучингу допоможе уникнути непорозумінь у спілкуванні та взаємодії суб'єктів освітнього процесу у сучасних умовах.

Отже, цей навчально-методичний посібник про сучасні коучингові підходи в освіті, з якими опанування професії педагога приносить задоволення і щастя. В цьому і є призначення кожної людини.